

FRYDERYK CHOPIN

1810 Żelazowa Wola

1849 Paríž

Poľský skladateľ a klavirista, predstaviteľ raného romantizmu a zakladateľ poľskej národnej hudby. Jeho otec Mikuláš Chopin pochádzal z Francúzska a bol profesorom na lýceu, matka bola Poľka. Fryderyk žil v šťastnom rodinnom prostredí, naučil sa vyberane správať, hovoril výborne po francúzsky i po poľsky. Jeho rodičia sa postarali o to, aby sa rozvinulo jeho umelecké cítenie. Hudobne tvoriť začal už v detstve a keď mal 7 rokov, vyšla tlačou jeho prvá skladba *Polonéza g mol.* Neuveriteľne rýchlo sa stal virtuózom klavírnej hry, zároveň začal hudobne tvoriť. 8-ročný prvý raz verejne koncertoval a zožal veľký úspech. Obrovský vplyv na malého Chopina mali jeho prázdninové pobyty na vidieku. Tu spoznával život poľského ľudu aj s jeho kultúrou.

Po štúdiu na konzervatóriu sa ako zrelý umelec vydal na prvú koncertnú cestu – cez Krakov do Viedne. Keď sa vracal domov, v Poľsku sa už vtedy pripravovala revolúcia. Mladý Chopin mal revolučné zmýšľanie a myšlienky o oslobodení Poľska vyjadril umelecky vo svojej hudbe. Úspech diela prevýšil všetky očakávania, a preto sa Chopinov pobyt vo vlasti stal nebezpečný. Poľskí revolucionári sa začali o neho báť, a preto ho donútili, aby odišiel do cudziny. Na vlasteneckej rozlúčke mu priatelia darovali strieborný kalich s prstou rodnej poľskej zeme. Chopin odišiel do Paríža, kde žil v spoločnosti svetoznámych umelcov, ako napr. Hector Berlioz, Ferenc Liszt, nemecký básnik Heinrich Heine...

Fryderyka sa veľmi hlboko dotklo, keď sa dozvedel o krvavom potlačení povstania vo Varšave. Na pád Varšavy reagoval *Revolučnou etudou c mol.*

Chopin bol vážne chorý na TBC a hoci sa liečil vo viacerých svetoznámych kúpeľoch, zomrel mladý – 39 ročný v Paríži, kde bol aj pochovaný. Podľa jeho posledného želania je jeho srdce spolu s prstou rodnej zeme, ktorú si priniesol z domova, uložené vo Varšave v kostole Svätého kríža.

DIELO:

Bol básnikom klavíra. Skomponoval preň 3 sonáty, 24 prelúdií, scherzá, balady, etudy, **impromptus**, **nokturná**, **valčíky**, **mazúrky**, **polonézy**, **Barcarollu Fis dur**, **Fantáziu f mol.**

Až na malé výnimky celá jeho tvorba bola venovaná iba klavíru. Umelecky spracoval dva poľské ľudové tance - mazúrku a polonézu. Umelecky spracovaným ľudovým tancom sa hovorí *štylizovaný tanec*.

Fryderyk Chopin s Franzom Lisztom boli najväčší klavírní virtuózi vo svojej dobe.

OTÁZKY

1. Chopin bol predstaviteľ a zakladateľ
2. Ako voláme F. Chopina?
3. Ako reagoval Chopin na pád Varšavy?
4. Akému hudobnému nástroju bola venovaná väčšina jeho tvorby?
5. Aké typy skladieb pre klavír komponoval? Uved' 3 typy.

POČÚVANIE HUDBY:

Frédéric Chopin: Nokturno č. 20 cis moll.

Ukážka 1: <https://youtu.be/fRgfHP6oqHY>

Ukážka 2: <https://youtu.be/bAjtVMhQyWw> - z filmu Pianista